

Villtõi orhideel

JAAN METTIK

Sain möödunud aastal kingiks viis kena orhideed, õitsesid ilusti mitu kuud. Kuivanud õisikuarred lõikasin ära. Äkki märkasin lehtede kaenlas ja lehtedel mingit vattiolist ollust, mis on pisut kleepuv. Mida teha? Viisin duši alla, pärast olid natuke aega puhtad, aga siis kordus vana jama.

Vastab

JAAN METTIK

Kleepuv vatjas ollus pole kuidagi seotud taimede eest vastesti hoolitsemisega. Tegu on ühe tüütuma, vastupidavama ja salakavalama taimekahjuriga – puuder- ehk villtõiga.

Taimekahjurid, sealhulgas ka eelmainitu, tunduvadki ilmuvat massiliselt ja eikuskiilt. Otse loomulikult ei teki taimekahjurid isenesest. On võimalik, et nad redutasid taimel juba ostes. Kahjurid võivad taimedele sattuda ka teiselt toalillelt. Kui taimed on tihedalt kõrvuti, võivad nad ise taimelt taimele ronida. Taimelt taimele võivad nad kanduda isegi õhuvoolu või inimkäte abil.

Villtõid on kahjurite hulgas üks salakavalamaid. Talle meeldib pesit-

Villtõid.

seda raskesti ligipääsetavates kohtades: lehekaenaldes, koorepragudes, sibulasoomuste vahel.

Enamasti on selleks ajaks, kui lillekasvataja neid märkab, taim juba tõsiselt täisid täis ning üpris õnnetuks muutunud.

Kui taim on väike ning täisid vähe, aitab nende vastu järjekindlus ning piiritus. Kogu taim tuleb igal nädalal hoolega üle vaadata ning kõik täitupsukesed ning kahtlased koorepraod ja lehekaenlad piiritusse kastetud pintsliga üle võõbata.

Taime tuleb niikaua pidevalt jälgida, kuni te pole umbes kuu aja jooksul enam ühtki villtõid märganud. Kindlasti tuleks teil hoolikalt

üle vaadata ka teised oma toalilled. Kui mõnele taimedest jäävad villtõid alles, algab kahjustajate levimine uuesti.

Suurte taimede korral või siis, kui taimi on palju, aitavad mürgid, kuid võimalusel püüdke eluruumides nende kasutamist vältida. Vajaduse korral on üks parimaid vahendeid Actara 25WG.

Tegu on süsteemse preparaadiga, mis imendub taime ning nõnda saavad oma jao kätte ka need kahjurid, keda te lehekaenaldes ja koorepragudes ei märkagi.

Seda või mõnd muud mürki kasutades jälgige kindlasti pakendil olevat kasutusjuhendit.

Kui tomatiõied varisevad

Mul on sel aastal tekkinud tomatitaimedega iseäralik nähtus. Võrsed kipuvad kuivama ja õied kipuvad varisema. Varasemad viljad on aga ebanormaalse kujuga. Mis on niisuguse häda põhjus, on see mingi eriline haigus?

Vastab

VÄINO PALLUM

Kirjeldatud pilt on kasvuhäire tunnus. Kõik viitab mikroitaime boori omastamise häirele või selle puudusele. Kuigi seda mikrotaimest vajab taim väga väikeses koguses, on see õite viljumiseks ja viljade normaalseks arenguks hädavajalik.

Esmased boori puuduse tunnused avalduvad tomatil noorte leh-

tede paksenemises ja lehelaba puudulikus arengus. Taime kasvukuhid hakkavad kuivama. Samal ajal moodustub palju külgvõrseid, mille tõttu taim põõsastub.

Vaeguse süvenedes ilmuvad lehtedele väikesed kloroosi- ja kärbumislaigud.

Vanemad lehed jäigastuvad ja muutuvad hapraks. Leheroots on oranžikaspruunid. Õienupud pruunistuvad ja varisevad, vilju moodustub vähe. Tomati viljad on ebakorrapärased, karedakoorrelised ja kalduvad lõhenema. Viljavarre piirkonnas on korgistunud ring. Vilja sisemuses võib ilmuda pruunikaid kohti.

Kui taimede varajases kasvufaasis on boorist puudu, jääb juurekasv nõrgaks, kuna juuretõid hä-

vivad. Boori võib küll olla piisavalt, aga kui kasvupinnas on liiga leeliseline (pH üle 7) või lämmastikku ja kaaliumi on seal liigselt, ei saa taim seda elutegevuseks kasutada. Taime boori omastamist takistab ka mulla liigne kuivus ja kõrge õhusoojus.

Probleemist saab üle, kui pritsite tomatitaimi peenepiisaliselt (kõrgsurvel) boori sisaldava lahusega.

Pritsida võib pilves ilmaga või hilja õhtul nagu kõiki mikrotaimesti juureväliselt andes. Kasutage järmissi lahuseid: boorhapet 2–3 g/10 l, booraksit 4–5 g/10 l või tradiboori 50 ml/10 l.

Samas on vaja hoolitseda mulalaniiskuse ja õhutemperatuuri reguleerimise eest ning vältida ühe külgselt ülevaetamist.